

Protokoll presidiekonferens Läns-gemensam ledning 220211

Presidiekonferensen genomfördes digitalt via zoom med ca 65 deltagare.

Välkommen

Andreas Erlandsson, ordförande kommunförbundet, hälsar alla välkomna till dagens presidiekonferens, och gör en kort tillbakablick till när läns-gemensam ledning i samverkan startade, då med fokus inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Nu har samverkan breddats och även länets skolor medverkar. Detta berikar nuvarande och kommande arbete med fokus på vad som är bäst för län och invånare. Vi gör det tillsammans och idag ligger fokus på att diskutera innehållet i det kommande regionala styrdokumentet 2023-2024.

Det är resan som är målet

Sofia Hartz, ordförande i Läns-gemensam ledning och planeringsdirektör Region Kalmar län, och Cecilia Frid, vice ordförande Läns-gemensam ledning och processledare Nära vård Kommunförbundet Kalmar län, inledde genom att göra en tillbakablick till februari 2020. Vid denna presidiekonferens inleddes arbetet med att skapa det första regionala styrdokumentet och då genom en workshop där de medverkande tillsammans beskrev aktuella områden som var viktiga att ta med och som sedan låg till grund för de mål som idag finns i det regionala styrdokumentet. Tillbakablicken fortsatte till de senaste presidiekonferensen där man presenterade hälsoskillnader i länet. Därefter beskrevs målen i det nuvarande regionala styrdokumentet. Under de senaste åren har också det pågående Nära vård arbetet funnits som en röd tråd som blir allt mer tydlig ju närmare vi kommer dagens datum. Dagens presidiekonferens handlar också om omställningen till Nära vård och det pågående målbildsarbetet då detta är en viktig pusselbit för det nuvarande arbete och det kommande regionala styrdokumentet. Se tillhörande bildspel under möten och protokoll på samarbetsportalen.

Nära vård - Så arbetade Jönköpings län med sitt målbildsarbete

Anette Nilsson, utvecklingsstrateg, och Annelie Forsgren, teamchef Kommunal utveckling, inom Region Jönköpings län berättar om den resa man gjort inom Jönköpings län för att skapa goda förutsättningar och finna gemensam målbild för Nära vård för kommuner och region. Inom detta arbete har man skapat två separata strategiska inriktningsdokument, ett kring det som kommunerna behöver göra och ett kring det som regionen behöver göra. Som en länk mellan dessa finns *gemensam plan för primärvården* som är den samverkansyta som kommer att öka i omställningsarbetet till en god och nära vård. Framgångsfaktorerna inom arbete har varit att utgå från personcentrerat förhållningssätt vid all samverkan, att vidhålla goda samverkansstrukturer, utveckla egenvården, kompetensförsörjning över traditionella gränser, kommunicera samt jobba preventivt och proaktivt.

Gemensam plan för primärvård

- Bilden visar att regionen har sitt strategiska inriktningsdokument kring det som regionen behöver göra och kommunerna har sitt strategiska inriktningsdokument kring det som kommunerna behöver göra. I mitten synliggörs **gemensam plan för primärvård** och den samverkansyta som kommer öka i omställningsarbetet till en God och Nära Vård.

Samverkan Kommun/Region för omställning till Nära vård

*Referens: Huvudbetänkande för utredningen God och nära vård, Anna Niergårdh

Anette Nilsson, Anneli Forsgren, Jonas Almgren

Göran Isberg, utbildningsdirektör i Jönköping kommun, berätta vidare hur arbetet har fortskridit utifrån skolans perspektiv. Inom länets skolor har man aktivt arbetat med att koppla ihop arbetet inom hela regionen. En viktig framgångsfaktor handlar om att komma närmare varandras och skapa medvetenhet om de kompetenser som finns genom att dela med sig av kunskap, problemområden och goda exempel. Man har också identifierat vilka gemensamma områden det finns att arbeta med, t ex närvaro i skolan. Man har också skapat olika "team" vars uppgift är att spegla och ge nya och bredare perspektiv på aktuella områden, vilket gett högre samsyn och förståelse för varandras uppdrag.

Rachel de Basso, Regionråd (S) ordförande Nämnd för folkhälsa och sjukvård inom Region Jönköpings län, avslutade med att berätta om Nära vård och målbildsarbetet utifrån det politiska perspektivet. Utgångspunkten var en spretig målbild och vision från politisk sida och man önskade en förbättrad dialog, samverkan och struktur mellan de 13 kommunerna och förbättrad långsiktighet och bärighet. Man gjorde en omvärldsspaning och tog inspiration från andra för att hitta en gemensam riktning inom länet. Det är svårt och det tar lång tid att mäta en rörelse, men man såg det som viktigt ständigt uppmuntra till förbättringsarbete och ha *kvalitet som strategi*. Det skapades en plan, [Tillsammans möter vi framtidens behov v hälso- och sjukvård 2020-2030](#), som inkluderar sex områden. I denna plan finns de mätetal man kommit överens om, processmått och resultatmått, och följs i nämnden. Detta ses som ett levande dokument där innehållet kan förändras efter behov och förutsättningar.

Se tillhörande bildspel under möten och protokoll på samarbetsportalen.

Länsgemensam målbild för omställningen till nära vård – Kalmar län

Marie Ragnarsson, Samordnare Nära vård Region Kalmar län, och Kristina Dahlberg, Processledare Nära vård Kommunförbundet i Kalmar län, presenterade det pågående målbildsarbetet. En stor mängd underlag har fångats in under 2021-2022 genom dialoger med brukare, medarbetare, ledamöter i Länsgemensam ledning, omvärldsspaning mm. Materialet har bearbetats och kondenserats ned till ett utkast på en målbild som visas under dagens presidiekonferens där det även finns möjlighet att tycka till och lämna reflektioner genom mentifråga. Den slutgiltiga målbilden ska

Länsgemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

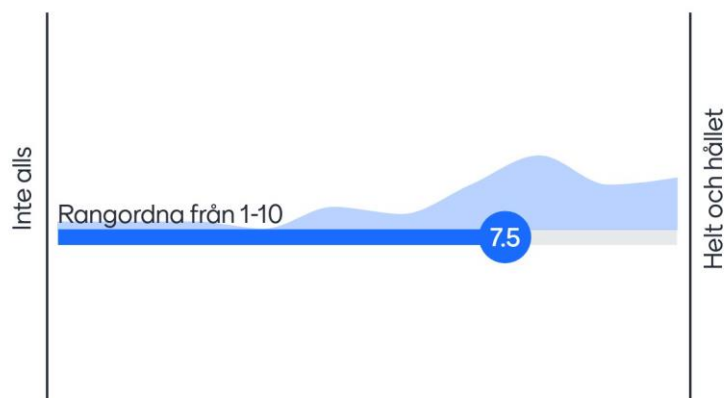
Borgholms kommun | Emmaboda kommun | Hultsfreds kommun
Högsby kommun | Kalmar kommun | Kommunförbundet Kalmar län
Mönsterås kommun | Mörebylånga kommun | Nybro kommun
Oskarhamns kommun | Region Kalmar län | Torsås kommun
Vimmerby kommun | Västerviks kommun

presenteras under Läns gemensam ledning i maj och beslutas på presidiekonferens i september 2022. Se tillhörande bildspel under möten och protokoll på samarbetsportalen.

Speglar förslaget på målbild det som du tycker är viktigt med nära vård?

Mentimeter

37

Framtagande av regionalt styrdokument 2023-2024

Sofia Hartz och Cecilia Frid presenterade områden som är viktiga att förhålla sig till vid framtagande av regionalt styrdokument 2023-2024. Dessa presenteras genom korta föredrag av nedanstående. Se tillhörande bildspel under protokoll på samarbetsportalen.

Längsgemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Borgholms kommun | Emmaboda kommun | Hultsfreds kommun
Högsby kommun | Kalmar kommun | Kommunförbundet Kalmar län
Mönsterås kommun | Mörebylång kommun | Nybro kommun
Oskarhamns kommun | Region Kalmar län | Torsås kommun
Vimmerby kommun | Västerviks kommun

Sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Maria Svensson, utvecklingsledare Barn och unga, presenterar utredningen om [”sammanhållen god och nära vård för barn och unga”](#). I denna föreslås insatser som ska bidra till en mer likvärdig vård som innefattar förebyggande och hälsofrämjande insatser för barn och unga. Man har också som avsikt att genom insatser inom den nära vården för barn och unga med psykisk ohälsa avlasta den specialiserade barn- och ungdomspsykiatrin.

Problembilden idag: Fragmentiserat och komplext system med glapp och brister, särskilt barn- och ungdomshälsovården och psykisk hälsa. Många aktörer, svårt att veta var man ska vända sig. Olika stöd, beroende på var man bor eller söker vård. Ohälsotrender hos barn och unga som sticker ut.

Förslag på åtgärder:

- Hälsofrämjande och förebyggande arbete i fokus med tidiga samordnade insatser (TSI) med möjlighet till fördjupade insatser inom övrig vård och omsorg vid behov.
- Hälsoprogram implementeras i hälso- och sjukvården som ska leda till kontinuitet och uppföljning av barns hälsa och utveckling.
- Tydligt krav på samverkan mellan region och skola ska införas. 6 steg för hur barn och unga med psykisk ohälsa ska få ett mer samordnat och ändamålsenligt stöd i vården.
- Nationell hälsouppföljning genom kvalitetsregister behöver utvecklas.
- Informationsöverföring behöver utvecklas.

Samsjuklighetsutredningen

Maria Minich Karlsson, utvecklingsledare Psykisk hälsa, presenterar samsjuklighetsutredningen [”Från delar till helhet – En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet”](#).

Problembild idag: Bristande och ojämn tillgång till vård- och behandlingsinsatser och till insatser som stödjer funktion. Hälso- och sjukvården behandlar inte beroende och psykisk sjukdom samtidigt. Svagt hälsofrämjande och skadereducerande perspektiv. Brister vid integrerade verksamheter. Hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens delade ansvar för vård och behandling av missbruk och beroende är inte ändamålsenligt. Lagstadgade krav på organisatorisk samverkan får inte önskat resultat.

Förslag på åtgärder:

- All behandling av skadligt bruk och beroende ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård.
- Behandling för skadligt bruk och beroende ska ges samordnat med behandling för andra psykiatriska tillstånd.
- Sprututbyte ska utvecklas till lågtröskelmottagningar som främjar fysisk och psykisk hälsa och alla regioner ska erbjuda sådan verksamhet.
- Uppsökande och andra förebyggande insatser, social trygghet med fokus på funktionsförmåga, resurser och möjligheter till ett självständigt liv, anhörigstöd, samt insatser till barn och unga ska vara ett fortsatt och förtydligat uppdrag för socialtjänsten.
- Regionerna ska ta ansvar för hälso- och sjukvårdsinsatser på hem för vård eller boende (HVB).
- Samordnad vård- och stödverksamhet för de med stora samordningsbehov ska finnas överallt och bedrivas gemensamt av hälso- och sjukvård och socialtjänst
- Tillgången till personliga ombud ska öka för personer med samsjuklighet.

- Ett program för förstärkt brukarinflytande och minskad stigmatisering ska bedrivas tillsammans med patient-, brukar- och anhörigorganisationer.
- Sammanhållen uppföljning av området skadligt bruk och beroende ska ske utifrån målbilder som tagits fram tillsammans med personer med samsjuklighet och anhöriga.
- En behovsanpassad tvångsvårdslagstiftning där hälso- och sjukvården ansvarar för tvångsvård för skadligt bruk och beroende ska utformas. Utformningen ska ske utifrån den analys som presenterar i det här betänkandet.

Äldres hälsa

Kristin Irebring och Lena Vilander Hamnert, utvecklingsledare Äldre, presenterar vad som är aktuellt inom äldres hälsa. Inom området som berör äldres hälsa är det fortsatt fokus på hälsofrämjande och förebyggande och insatser för de mest sköra äldre. Omställningen till Nära vård är ett område som starkt knyter an till detta där samordnad individuell plan (SIP) och fast vårdkontakt är viktiga delar. Det är också av stort värde att fortsätta det goda arbete som är startat och att vidmakthålla de forum och nätverk som är uppbyggda inom länet och som ger samverkan mellan region och kommun.

Primärvårdsreformen

Marie Ragnarsson, samordnare Nära vård Region Kalmar län, presenterar lagrådsremissen "[ökad kontinuitet och effektivitet i vården – en primärvårdsreform](#)". Omställningen till en god och nära vård bedrivs brett genom flertalet utredningar, regeringsuppdrag och lagstiftningsarbete på Socialdepartementet. En lagrådsremiss i detta omställningsarbete har tagits fram med förslag som syftar till att göra vården mer tillgänglig, patientnära och med ökad kontinuitet. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2022.

Målet med omställningen är att patienten ska få en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Patienten ska vara delaktig utifrån sina förutsättningar och preferenser. Effektivare användning av hälso- och sjukvårdens resurser ska därigenom kunna uppnås.

Innehåll i lagrådsremiss:

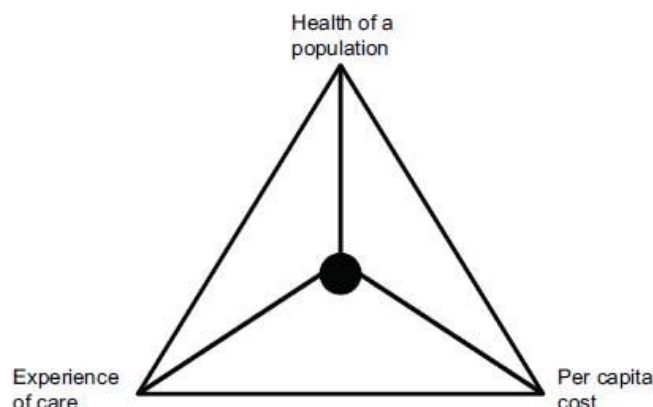
- Val av vårdgivare inom primärvården sker genom listning. Hos vårdgivaren ska patienten kunna välja och få en egen fast läkarkontakt samt få information om rättigheten till densamma.
- Varje region föreslås inrätta digital listningstjänst där patienten kan lista sig hos t ex en vårdcentral. För personer som inte kan använda digital tjänst ska andra alternativ finnas möjliga.
- Vårdgarantin ska gälla där patienten är listad.
- Man ska ha möjlighet att byta vårdgivare högst två gånger under en ettårsperiod, om inte särskilda skäl föreligger för fler omval.
- Vidare föreslås en lagstadgad möjlighet till listningstak, det vill säga en tillfällig begränsning av antalet listade patienter på en vårdcentral.
- Det behöver i högre grad än i dag bli möjligt att få tillgång till både fysisk och digital vård på den egna vårdcentralen.

Indikatorer att följa - Uppföljning Nära vård

Mathias Karlsson, analytiker Region Kalmar län, presenterar förslag till hur man kan följa ovan nämnda delar. Man kan se uppföljning ur olika perspektiv – folkhälsoperspektiv, individens upplevelse av vården, kostnad per person.

Från sjukdom till folkhälsa

Målgrupper

Insatser för allmänheten men med särskilt fokus på invånare med låg utbildningsnivå.

Fokusområde

Allmänpreventiva insatser till alla invånare
Riktade insatser till riskgrupper

Framgångsfaktorer

Bygga på invånarens egen kraft
Samhandling mellan region, kommun och civilsamhället.

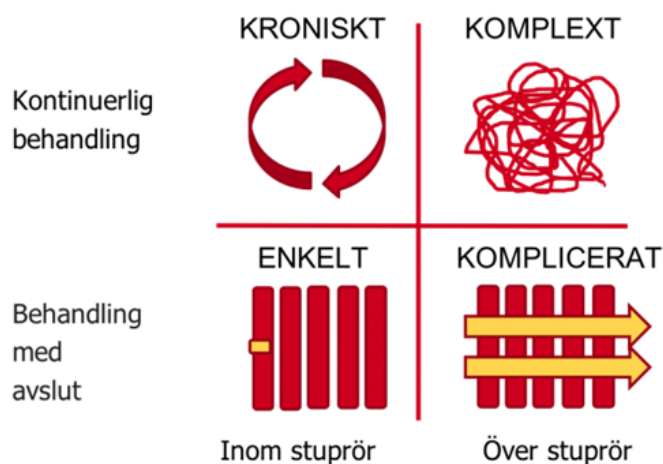
Exempel på uppföljning på samhällsnivå

- Andel av befolkningen som har tillit till vård och omsorg
- Andel som har minst gymnasieutbildning
- Andel som tränar minst 150 minuter per vecka
- Låg andel som har övervikt/fetma
- Andel som har minst en nära vän (emotionellt stöd)
- Andel med god eller mycket god självskattad hälsa
- Antal ohälsa-/sjukskrivningsdagar per invånare

Läns gemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

De områden vi nämnt tidigare/ovan faller i mycket inom ramen för nära vård och inom ett personcentrerat förhållningssätt. Vad som är viktigt för invånaren varierar och om individen är en patient med komplexa behov och många aktörer är inblandade blir det också komplext att följa upp.

Läns gemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Borgholms kommun | Emmaboda kommun | Hultsfreds kommun
Högsby kommun | Kalmar kommun | Kommunförbundet Kalmar län
Mönsterås kommun | Mörebylånga kommun | Nybro kommun
Oskarhamns kommun | Region Kalmar län | Torsås kommun
Vimmerby kommun | Västerviks kommun

Framtagande av regionalt styrdokument - Gruppdialog

Sofia Hartz och Cecilia Frid introducerar och leder deltagarna i en workshop där dialoger förs i mindre grupper. Nedan ses grupper och frågeställningar. Resultatet av gruppdialogerna kan ses i bilaga.

1. Vad är viktigt att få med i kommande styrdokumentet?

2. Hur följer vi bäst vår utveckling?

Grupp 1-3

Barn och Unga

Grupp 4-6

Psykisk hälsa

Grupp 7-9

Äldre

Läns-gemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Summering och avslut

Yvonne Hagberg, regionråd, avslutar dagens presidiekonferens genom att tacka för dagen och poängtera vikten av samskapande. Filmen som visades ger deltagarna många värdefulla citat. Det har varit en intressant och inspirerande dag där flera aktuella områden vidrörts. Att få diskutera detta i mindre grupper är ett bra sätt att få reflektera tillsammans och ger värdefull information till det kommande styrdokumentet.

Läns-gemensam ledning i samverkan
Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Borgholms kommun | Emmaboda kommun | Hultsfreds kommun
Högsby kommun | Kalmar kommun | Kommunförbundet Kalmar län
Mönsterås kommun | Mörbylånga kommun | Nybro kommun
Oskarhamns kommun | Region Kalmar län | Torsås kommun
Vimmerby kommun | Västerviks kommun

Närvarande

Anders Björlin
Anders Billtorp
Andreas Erlandsson
Anette Nilsson
Anna Hasselbom Trofast
Ann-Katrin Ståhl
Anton Sejnehed
Camilla Freedeke
Carina Bergman
Cecilia Fridh
Dragan Pavlovic
Eddie Forsman
Emmy Ahlstedt
Eva Berglund
Eva Folkedotter Paradis
Eva-Kristina Berg
Gudrun Johnsson
Ingela Svensson
Jacqueline Doohan
Jan-Olof Jäghagen
Jeanette Sandström
Jimmy Loord
Jimmy Rudelius
Joakim Nyman
Johan Engdahl
Johan Rosenqvist
Jonny Bengtsson
Kajsa Hedin
Krister Ekström
Kristina Meyer
Lars Ljung
Lars Sandberg
Linda Andersson
Linda Fleetwood
Lisa Jalmander
Lotta Lindgren
Madeleine Rosenqvist

Magnus Bengtsson
Magnus Persson
Marcus Fridlund
Mats-Peter Krantz
Mattias Ask
Mirja Westerlund
Niklas Föghner
Peo Fahlström
Per-Inge Pettersson
Roger Gustafsson
Roland Hybelius
Rune Jansson
Sofia Hartz
Stefan Nyström
Susanne Winsth
Sven-Erik Karlsson
Tove Klasson
Ulrika Rosenqvist
Yvonne Hagberg
Åsa Ottosson

Kristina Dahlberg
Marie Ragnarsson
Kristin Irebring
Lena Vilander Hamnert
Maria Minich Karlsson
Maria Svensson
Mathias Karlsson
Emma Rydh
Ann-Katrin Wilhelmsson
Ingemar Sandén
Helene Wendell

